

మావూరి ఆసుపత్రి

రచన : శుభ జ్యోత్స్న

అక్కా!

మావూరి ఆసుపత్రి గురించి నీవు విన్నవంటావు. కొన్నాళ్ల క్రిందట యిక్కడికి వచ్చే రోగులు దీనిని “ధర్మాసుపత్రి” అనేవారు. దానికర్థం, ఉచితంగా వైద్యంచేస్తారనేకాదు, జబ్బులు వేగంగా నయమౌతాయనికూడ.

ప్రస్తుతం యిక్కడ పనిచేసే వ్యక్తులు మాత్రమే దీనిని ధర్మాసుపత్రి అంటున్నారు. కారణం యేమిటంటే వారికి బాగా “ధర్మాలు” జరుగుతున్నాయి.

ఆసుపత్రి భవనాన్ని కొత్తగా కొన్నింటిని కట్టించారు. కొత్తసిబ్బందిని వేశారు. కాని యింతచేసినప్పటికీ రోగుల తెగుళ్ళు కుదరటంతేదు. ఒకవేళ రోగాలు ఎవరికైనా నయమైతే వారి అదృష్టమనే చెప్పాలి.

ఈ ఆసుపత్రిలో పనిచేసే ప్రతివొక్క డాక్టరుకు ప్రయివేటు ప్రాక్టీసు వుంటుంది. వీరు ప్రయివేటు ప్రాక్టీసును అభివృద్ధి చేసుకోవటంలో లీనమయివుంటారు. ఆసుపత్రికి పేరుకుమాత్రం వస్తారు.

ఈ ఆసుపత్రిపైగాని, ఇందులో పనిచేసే డాక్టర్లపైగాని నాకేమాత్రం కోపంలేదు. ఇదంతా నా అనుభవంపై చెబుతున్నాను.

ఇందులో పనిచేసే ప్రతివొక్క వ్యక్తికి లంచంయిస్తే మనపని త్వరగా అవుతుంది. ఉదాహరణకి మొదట టిక్కెట్ల బుకింగుదగ్గర మనం టిక్కెట్లు తీసుకోవాలి. టిక్కెట్లు తీసుకోవాలంటే వరుసలో నిలబడాలి. అక్కడుండే వ్యక్తికి బేడో, మూడణాలో యిస్తే వాడే మనపేరుమీద టిక్కెట్లు తీసుకవచ్చేస్తాడు త్వరగా.

ఇక డాక్టరుగారి గదివద్దకు వెళ్లే వ్యూసు మనమిచ్చిన చీటిని తీసుకవెళ్లి డాక్టరుగారి

బల్లమీద చీటిలన్నింటిక్రిందన పెడతాడు. వాడిచేతిలోకూడా ఏదైనా పడేస్తే, మన చీటి మిగిలిన చీట్లపైకొస్తుంది. చూశావా డబ్బులో ఎంత మహిమో!

ఒక్కొక్క వ్యూసు యిటువంటివాడు కూడ వుంటాడు—“ఈ ఆసుపత్రి యిప్పుడు పాడై పోయింది. పేరుకుమాత్రమే యీ డాక్టరుగారు యిక్కడికి వస్తున్నారు. వీరు ప్రయివేటు ప్రాక్టీసు “ఫలానా” వీధిలో పెట్టారు. డబ్బుగురించి వెనకాడకుండా అయినదగ్గరకెళ్ళితే, రోగం టక్కున కట్టేస్తుంది.”

ఈ ఆసుపత్రితాలాకు అనలు మందులన్ని చాలమట్టుకు కాంపౌండర్లు, ప్లాస్ నర్సులు, వార్డుబోయిలు మొదలైన వ్యక్తులు జాగ్రత్తగా తమ తమ యిండ్లకు పట్టుకపోతారు.

రాత్రికాలం యింకా బాగుంటుంది. సర్కులకార్వర్సుముందున చిన్నబజారులా సాగుతుంది. రిక్షాలు ఓ ప్రక్కన సిద్ధంగా వుంటాయి—వారు నిర్ణయించుకొన్న ఫ్లాలకు పోవటానికి.

ఇది నా కెలాతెలిసింది అని అడుగుతావేమో! ఒకరోజు న మా ఆయన ఊరు వెళ్లారు. నేను ఒక స్నేహితురాల్ని కలుసుకోవడానికి మెడికల్ కాలేజీ లేడీస్ హాస్టలుకి వెళ్ళాను. మరచిపోయాను—అమె ఎవరనుకున్నావు?—రాధ. జ్ఞాపకం వచ్చినదా? తెల్లగా వుంటుంది. మనతోపాటే ఇంటర్ చదివింది. మనబెంపీలో కూర్చునేది. ఇప్పుడు నీకు జ్ఞాపకంవచ్చిన దనుకుంటాను. అమెపద్దనుండి తిరిగి వచ్చేటప్పటికి చీటి పడిపోయింది. నేనువచ్చే మార్గంలోనేవుంది నర్సన్ కార్వర్సు.

మామూలప్పుడే యువతులలో నిగ్రహ శక్తి లేకపోవటంచేత ఎటువంటి అపూయిత్యాలు జరుగుతున్నాయో మనం చూస్తూనేయున్నాం. ఒక్కొక్కపుడు నర్సులుగా నియమింపబడ్డ ప్రీలు వివస్రవురు ముల్ని చూడవలసివస్తుంది. అందుచేత వారిలోని నిగ్రహశక్తి క్రమక్రమంగా దిగజారిపోతుంటుంది.

కొద్దిరోజుల క్రిందట ఒక ప్లాస్ నర్సుతో నాకు పరిచయం అయింది. ఉన్నదాని గురించి అడగటానికి భయం దేనికి? సర్సుల వక్రమార్గాల నంగతి గురించి ఆమెను అడిగేశాను. నాకేమీ వాళ్లగురించి తెలియదనుకుంది కాబోలు మొదట నన్ను ఆమె బుకొయించింది. కాని తర్వాత ఆమె వొప్పకుని చెప్పింది—“వాళ్ళకు దొరికే జీతాలు తక్కువ, అందుగురించే అలా చేస్తారని.”

వాళ్ళకి జీతాలు తక్కువయితే శ్రీభించిన డబ్బునే పొదుపుగా వాడుకోవచ్చు. విలాసాలకి తగలెస్తే ఎంత యెక్కువజీతాలయినా అయిపోక మానదు.

వాళ్ళకి జీతాలు తక్కువగాబట్టి సర్సులు ఆ విధంగా చేస్తున్నారని ఆ ప్లాస్ నర్సు సమర్థింపచూసింది. జీతాలు తక్కువైనంత మాత్రాన ఆ విధంగా ఎవరూ చేయరు. తమ శీలాన్ని పాడుచేసుకోరు. ప్రీలలో సహన శీలత ఎక్కువగా వుంటుంధనే ఉద్దేశంతోనే వాళ్ళను సర్సులుగా నియమించారు.

ఇక రాత్రిడ్యూటీలోవున్న సర్సుని రోగి ఎంతపిలిచినా పలుకదు. ఆఖరికి లేచి అతనికి కావాల్సింది యిస్తూ ఆ సర్సు అంటుంది — “రాత్రిపూటకూడ ఏమిటి గోల. మమ్మల్ని నిద్రపోనీవా?”

నర్సులయొక్క యీ విషయంలో నీకు నమ్మకం కలగక పోవచ్చు. స్వయంగా చూస్తేనేగాని ఎవరికీ నమ్మకం కలుగదు యీ విషయంలో. కాని ఒకటిమాత్రం నిజం. కల్మషం లేనివాళ్ళు అక్కడ కక్కడా వుంటారు వారిలోను.

నియమితనమయ్యాల్లోనే ప్రజలు అనుపత్రిలోనికి పోవాలి — మందులు తీసుకపోవటానికి, రోగుల్ని చూడటానికిను, అటు పైన ఎవరైనా లోనికి వెళ్దాం అనుకుంటే వారిని మెయిన్ గేటు వ్యాను పోనివ్వడు. ఇంతకుముందే చెప్పాను కదా! చేతిలో కొంతపైకంపెడితే మన పనులన్నీ సక్రమంగా జరిగిపోతాయని, కాస్త మంచి దుస్తులువేసుకొని నిర్భయంగాపోతే వారిని ఎవరూకూడ ఆడ్డగించరు.

అనుపత్రి సక్రమంగా నడవాలంటే మందుల్ని కాంపౌండర్లు, స్టాఫ్ నర్సులు, వార్డుబోయిలు పట్టుకపోకుండా చూడాలి. వారిపై తీవ్రమైన చర్యల్ని తీసుకోవాలి. మొహమాటపడకుండా డాక్టర్లవలన కూడ సక్రమంగా పని జరిగేటట్టు పైవారు ఏర్పాటుచేయాలి. లంచాలు తీసుకొనే వారిని తగిన అదుపాజ్ఞలలో పెట్టాలి.

నాదొక అభిప్రాయం విను. ప్రిలను నర్సులుగా నియమించబడులు పురుషుల్నే నియమిస్తే బాగుంటుంది. ప్రిరోగులుండే చోట ప్రినర్సులుంటే ప్రస్తుతం జరిగే అసర్గాలు కొంతవరకు తొలగిపోతాయి. పైన

చెప్పిన అనర్థాలు జరుగకుండా హాస్టలు పెద్దలు కాస్త శ్రద్ధతీసుకుంటే మంచిది.

ఇక యీ అనుపత్రి వైద్యం గురించి ఒకటిరెండు సంఘటనలను చెప్పి యీ వుత్తరం ముగిస్తా.

ఒకసారి ఏ కారణంచేతనో నా కళ్ళు చాలా ఎఱ్ఱగా అయిపోయాయి. కండ్ల కలక మాత్రంకాదు. బాగానే నిద్రపోతున్నాను. కండ్లలో నలకలేమీ పడలేదు. చికిత్స చేయించుకోవటానికి అనుపత్రికి వెళ్ళాను. డాక్టరు నాముఖం అటూ యటూ త్రిప్పారు. కండ్లు అటూ యటూ అడించమన్నారు. తర్వాత ఆయన ప్రశ్నించారు — “కళ్ళు ఎందుకు ఎఱ్ఱగా అయ్యాయి?”

“తెలియదండీ,” అన్నాను.

“రెండవ అట సినిమాకు వెళ్ళారా?”

“లేదండీ” అన్నాను.

“రాత్రి నర్సా నిద్రపోలేనా?” అని అడిగారు.

“బాగానే నిద్రపోయానండీ”

“కంట్లో నలక ఏమైనా పడిందా”

“లేదండీ”

“అయితే నీ కండ్లు ఎందుకు యింత ఎఱ్ఱగా అయిపోయాయి” అని ఆయన నన్ను ఎదురుప్రశ్న వేశారు.

“అబ్బే నాకు తెలియదండీ” అని అనబోయాను, కాని ఆయన తీరు చూస్తే

యికా ప్రశ్నలువేసేటట్టు కనబడ్డారు. నాకు భయంవేసింది.

“అవునండీ, కంట్లో నలక పడింది” అన్నాను.

ఆయన నన్ను వింతగా చూస్తూ అన్నారు— “కళ్ళు, కడిగించుకొని మందువేయించుకొని వెళ్ళండి.”

అ మర్నాటినుంచి అనుపత్రికి మళ్ళా వెళ్ళనేలేదు. వాటంతటనే తగ్గిపోయాయి. కళ్ళు ఎందుకు యెఱ్ఱగా అయ్యాయి మనకేం తెలుస్తుంది. ఆ విషయం డాక్టర్లకు తెలియాలిగాని

ఒకసారి పెద్ద తమ్ముడు సైకిలు త్రొక్కటం నేర్చుకుంటున్నపుడు క్రింద పడిపోయాడు. మర్నాటికి కుడిపాదం వాచి పోయింది. అనుపత్రికి తీసుకవెళ్ళారు. అక్కడ “ఎక్స్రే” తీశారు. రాత్రి 12 గంటలకు రక్తంతిసి పరీక్షచేస్తాం, రమ్మన్నారు. ఆ విధంగానే మూడురోజులు తీసుకవెళ్ళాం. తర్వాత వాళ్ళు పరీక్షచేసి చెప్పినదేమిటంటే “యీ అబ్బాయికి జబ్బేమీలేదు. ఈ సాదాని కేమికాలేదు. హాస్పిటలుమందు త్రాగితే తగ్గొచ్చు.” (లేకపోతే నయం కాకపోవచ్చుకూడ) నెలరోజుల వరకూ మందు త్రాగించాముగాని, దానివలన ఫలితం లేకపోయింది.

ఇవీ సంగతులు మావూరి అనుపత్రి గురించి. చూశావా, వాళ్ళవైద్యం ఏవిధంగా వుందో! ఉంటానుమరి. ★

కామధేను

ఇది విలువైన మలయాళ మూలికలతో ప్రాచీనాయుర్వేదపద్ధతిని శాస్త్రీయంగా తయారైన ఔషధము. వ్యాధిగ్రస్తులె కాక ఎట్టి వ్యాధిలేనివారుకూడా దీనిని సేవిస్తే దేహన్ని బలపఠచి తనాయనంగా పనిచేయును.

దీనిని స్త్రీ పురుషులు నిరభ్యంతరముగా వాడవచ్చును. మందు మంచి రుచిగావుండును. పథ్యములేదు.

వీర్యనష్టం, ఋతుదోషం, నతముల నిస్సత్తువ, సెగరోగం, మూత్రదోషం మొదలయిన వ్యాధులకు ఈ మందు పెట్టింది పేరు. మూత్రముతోపాటు శుక్లమును, మేహదుర్బిరును, మేహవ్యాధిని, మేహదుఠదను, మూగతిటను, జననేంద్రియ సంబంధమైన రుగ్మతలను, జననేంద్రియం నన్నబడుట, చిక్కిపోవుట, లేవనశక్తి తగ్గివుండుట, మధుమేహం, నిద్రలేమి, ధాతు దృఢీకరణం లేకుండుట, నతముల నిస్సత్తువ మున్నగు వ్యాధులను ఇది తప్పక కుదుర్చును. మేహకాక మూలకాక, గుండెదడ, వెన్నునొప్పి, దగ్గు, కానము మున్నగు బాధలను నివారణచేయును.

అకలిలేమి, మలబద్ధకం, నీరుకుట్టు, నడుమునొప్పి, కాళ్ళచేతులు తీట, తెలుపువ్యాధి, తలతిప్పుట, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట మొదలైన బాధలను నివారించి బలాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని, దేహకాంతిని యిచ్చి యెంతో మేలుచేయును. శీఘ్రంగా ముసలితనం రాకుండా చేస్తుంది.

డబ్బి 1-6 రు. 3=0